

Kniha: Smrt krásných srnců

Autor: Ota Pavel

Rozbor přidal(a): Týna

Vloženo na: [Studijni-svet.cz](http://studijni-svet.cz)

Mladá fronta, edice Máj, rok 1977

Žánr – povídky, vzpomínky na šťastné dětství před II. sv. válkou, hořký úděl židovské rodiny za okupace. (Povídka = kratší příběh s poutavou zápletkou, jednoduchý děj.)

Ota Pavel se narodil v roce 1930, byl židovského původu. Autor drobných próz. Otec byl obchodní cestující. Za druhé světové války, po transportu otce a starších bratrů, žil sám s matkou, která nebyla židovského původu v Buštěhradě na Kladensku. Po válce se otec i bratři vrátili. Ota Pavel začínal jako redaktor, hodně cestoval. Psal povídky se sportovní tematikou: Dukla mezi mrakodrapy, Povídka o Raškovi. Projevila se u něho těžká nemoc – maniodepresivní psychóza, psal vzpomínkové povídky. Na Smrt krásných srnců navazovala kniha, Jak jsem potkal ryby. Zemřel v roce 1973 – na infarkt. To už byl kvůli své nemoci v invalidním důchodu.

Zařazení autora do kontextu – doba vzniku 2. pol. 20. století (60. - 70. léta), vzpomínková próza. Jeho současníci – Vladimír Neff, Vladimír Körner – Údolí včel, Ivan Klíma – Hodina ticha.

Tematická výstavba

1. povídka – Nejdražší ve střední Evropě – Tatínek naletěl a koupil rybník, ve kterém byla pouze jedna ryba. Když to zjistí, pomstí se tak, že bývalému majiteli prodá lednici bez vnitřku.
2. povídka – Ve službách Švédska – V této povídce se projeví tatínkova podnikavost a šarm. Pracuje jako obchodní zástupce (prodejce) u firmy Elektrolux. Stane se mistrem světa v prodeji vysavačů a ledniček. V povídce se objevuje paní Irma, do které se tatínek zamiloval.

3. povídka – Smrt krásných srnců – Vypráví o tatínkově velkém odhodlání a hrdinství. S Davidovou hvězdou na šatech si na kole dojel pro srnce, aby nasýtil svoje syny ještě před odchodem do koncentračního tábora. I kurážný Prošek se mu bál pomáhat, ale půjčil mu svého psa, takže srnce opravdu ulovil.
4. povídka – Kapři pro Wehrmacht – Tatínek v rybníku, který mu sebrali Němci, tajně vyloví všechny ryby. Když buštěhradský rybník přijedou vylovit s velkou parádou Němci, už v něm nic není a všichni se diví, jak je to možné.
5. povídka – Jak jsme se střetli s Vlky – Vypráví o soutěži s rodinou Vlkových, kdo uloví větší rybu. Tatínek musí přijmout prohru.
6. a 7. povídka – se odehrávají po válce. Povídka Otázka hmyzu vyřešena je o tatínkových poválečných obchodech, např. o obchodu s mucholapkami. Poslední povídka Králíci s moudrýma očima je o tom, jak so Popperovi koupili domeček u Radotína a chovali domácí zvířectvo, tatínek např. králíky šampony, když s nimi nevyhraje na výstavě, je dotčený a vypustí je na pascce. Domů se vrátí ve špatném stavu, maminka mu zavolala sanitku. Před odjezdem pověsil na vrátka ceduli PŘIJDU HNED, už nepřišel.

Hlavní postavy –

Autorův otec Leo Popper – má smysl pro humor, nevyhýbá se milostným dobrodružstvím, miluje svou rodinu, ryby a vodu.

Autorova maminka – velice tolerantní ke všem tatínkovým chybám, milá, starostlivá. Strejda Prošek – bydlí u Berounky všeměl, král pytláků, sžitý s přírodou.

Místo a doba děje – Příběh se odehrává v rozmezí let 1936 – 1970 na březích Berounky, v křivoklátských lesích, v Buštěhradu, v Praze.

Téma a hlavní myšlenka – Vzpomínání na dětství a dospívání Oty Pavla, na problémy s židovstvím. Popisuje, co potkalo jeho rodinu v předválečném, válečném i poválečném období. Hlavní myšlenkou je ukázat vztah člověka s přírodou, jak je důležité mít i dobré vztahy v rodině. Poukazuje na obětavost rodičů, jejich toleranci, sny, touhy.

Kritika, čtenáři – Kladné přijetí. Kritika i čtenáři hodnotili, že zároveň zachycuje komické situace a strastiplné až bolestné situace. O jeho uměleckých kvalitách svědčí i to, že se dokázal věnovat útrapám války, tak i v době veselí a štěstí.

Některé povídky se staly předlohou pro film Smrt krásných srnců s Karlem Heřmánkem v hlavní roli tatínka. Dalším filmem na motivy Pavlových povídek jsou Zlatí úhoři.

Lexikální, umělecké a syntaktické prostředky, autorův styl – Jednoduchá dějová osnova, vypravování i četné popisné pasáže. Přímá řeč, jednoduchý jazyk, cizí výrazy, dále autor využívá obecnou češtinu, rybářský slang. Styl díla je hodně popisný. Příběh je vyprávěný v ich-formě. Chronologická kompozice – jednotlivé příběhy jsou seřazeny, jak se skutečně postupně staly.